

Ons kenmerk: Z/2010/296941

BURGEMEESTER &
WETHOUDERS

Postbus 2000
1500 GA Zaandam

Bezoekadres:
Gemeentehuis
Bannehof 1,
1544 VX Zaandijk

Fax: faxnummer
antwoord@zaanstad.nl

Telefoon: 14 075

www.zaanstad.nl

De leden van de gemeenteraad Zaanstad

tel. informatie 075 655 3389
onderwerp Beantwoording art. 51 vragen klachtenbehandeling in detentiecentra
ons kenmerk Z/2010/296941
Zaanstad

31 AUG. 2010

Geachte leden van de gemeenteraad,

Door de heer R. Pauw zijn, mede namens de leden van de fractie van ROSA, vragen gesteld op grond van artikel 51 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad van Zaanstad, inzake klachtenbehandeling in detentiecentra voor vreemdelingen.

De vragen luiden als volgt:

1. Heeft u het rapport van de Inspectie voor de Sanctietoepassing doen toekomen aan de gemeenteraad? Zo nee, waarom niet? Zo nee, bent u bereid dat alsnog te doen?
2. Had u zelf kennis van de inhoud van het inspectierapport? Zo nee waarom niet?
3. Gezien de geconstateerde ernstige tekortkomingen aan boord van de boten, bent u van mening dat hiermee afspraken over een menswaardige behandeling aan boord van de boten zijn geschonden (afspraken die op verzoek van de gemeenteraad zijn gemaakt met onder meer de Dienst Justitiële Inrichtingen)? Zo nee, waarom niet?
4. Bent u van plan om naar aanleiding van de inhoud van het Inspectierapport, net als in 1996, met de betrokken instanties om tafel te gaan, om te benadrukken dat de leefsituatie van de bewoners op de bajesboten verbetering behoeft? Zo nee, waarom niet?
5. Naar aanleiding van uw wel erg afstandelijke beantwoording van onze vorige schriftelijke vragen over de bajesboten: waarom toont u, in tegenstelling tot de twee vorige colleges van B&W, zo weinig betrokkenheid bij de situatie aan boord van de bajesboten?
6. En tot slot, vraag 7 van onze vorige schriftelijke vragen luidde: 'Wanneer vertrekken die vermaledijde boten eigenlijk uit onze gemeente?' Graag vernemen we alsnog de vertrekdatum van de boten, want die bent u vergeten te vermelden.

Onze antwoorden luiden als volgt:

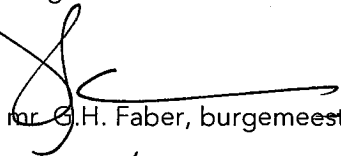
1. Aangezien wij niet op de hoogte waren van het verschijnen van het rapport van de Inspectie voor de Sanctietoepassing met betrekking tot het detentiecentrum in Zaandam, hebben wij dit rapport ook niet aan de leden van de gemeenteraad doen toekomen. Wij zullen het rapport via de griffie van de raad beschikbaar stellen voor de raadsleden. Daarnaast is het rapport voor ieder raadslid te downloaden via internet op de site van de Inspectie voor de Sanctietoepassing van het ministerie van Justitie (<http://www.inspectiesanctietoepassing.nl>).

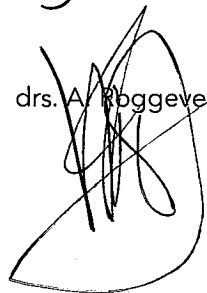
- U vindt op deze site onder het kopje "publicaties" de inspectierapporten van alle inrichtingen in Nederland. Het inspectierapport van de inrichting Zaandam is te vinden op het derde blad.
2. Nee. Onder verwijzing naar antwoord 1 merken wij verder op, dat wij noch door de Inspectie voor de Sanctietoepassing noch door de dienst Justitiële Inrichtingen van het rapport in kennis zijn gesteld dan wel op verschijnen daarvan zijn geweest.
 3. Die mening zijn wij niet toegedaan. In dit verband refereren wij aan de reactie van de staatssecretaris van Justitie op dit rapport d.d. 17 februari 2010. Daarin komt de staatssecretaris tot de algemene conclusie dat de vreemdelingenbewaring binnen de landelijk geldende uitgangspunten grotendeels naar behoren wordt uitgevoerd. Daarnaast stelt de staatssecretaris vast dat inspectie tevens een aantal verbeterpunten constateert. De daaraan door de inspectie verbonden aanbevelingen neemt hij onverkort over behoudens die m.b.t. het opnemen van een oefening in het oefenjaarplan waarbij de gehele inrichting is betrokken. De argumentatie die daaraan ten grondslag ligt komt ons valide over. Genoemde reactie van de staatssecretaris voegen wij hierbij.
 4. Onder verwijzing naar het antwoord op vraag 3 delen wij u mede, dat wij daarvoor geen aanleiding zien.
 5. Met betrekking tot de betrokkenheid bij de situatie aan boord van de bajesboten onderscheiden wij ons niet van de vorige colleges. Natuurlijk is de feitelijke bemoeienis van die colleges in het kader van uitgangspunten en vergunningverlening groter geweest. Wij zijn en blijven bij het detentiecentrum betrokken, uiteraard voor zover dat binnen onze verantwoordelijkheden opportuun is.
 6. Met de Rijksgebouwendienst (RGD) is overeengekomen dat de pontons en de kade gebruikt kunnen worden voor een periode van vijf jaar. Op 6 april 2006 heeft uw raad besloten de art. 17 WRO procedure voor de detentiepontons in de Achtersluispolder door te zetten

In art. 17 WRO is bepaald dat het strijdige gebruik mag voortduren tot een periode van maximaal vijf jaar. Het eerste ponton is op 2 oktober 2007 en het tweede ponton is op 7 maart 2008 in gebruikgenomen. Op verschillende momenten is met de RGD en de dienst Justitiële Inrichting (DJI) gecommuniceerd dat de termijn vijf jaar na ingebruikname afgelopen is. Echter, naar aanleiding van uw vraag, is opnieuw dossieronderzoek gedaan. Hierbij is naar voren gekomen dat er jurisprudentie is waaruit blijkt dat de instandhouding van een bouwwerk aanvangt op het moment dat de bouwactiviteiten - die strijdig zijn met het bestemmingsplan - zijn gestart. De bouwactiviteiten zijn medio 2006 gestart. Dat betekent dat de termijn van vijf jaar na start bouw medio 2011 zou aflopen. Wij beraden ons op dit moment op welke wijze wij datgene, wat we destijds communiceerden en wat we nu weten, met elkaar in overeenstemming kunnen brengen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

mr. G.H. Faber, burgemeester

drs. A. Roggeveen, loco- gemeentesecretaris

Bijlage 1 bij Z/2010/296941.

Ministerie van Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Ons kenmerk
5639997/10/DSP

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 17 februari 2010

Onderwerp Inspectierapport Doorlichting Detentiecentrum Noord-Holland, locatie
Zaandam

Hierbij bied ik u het Inspectierapport Doorlichting Detentiecentrum Noord-Holland, locatie Zaandam (DC Zaandam) van de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) aan. De Inspectie komt tot de algemene conclusie dat de vreemdelingenbewaring in het DC Zaandam binnen de landelijk geldende uitgangspunten grotendeels naar behoren ten uitvoer wordt gelegd. Volgens de ISt bejegenen de medewerkers de ingesloten vreemdelingen humaan en respectvol. Discriminatie komt volgens de geïnterviewde vreemdelingen niet voor. In het algemeen constateert de ISt veel aandacht voor beveiliging en voor verhoging van het veiligheidsbewustzijn. De in het DC Zaandam verblijvende vreemdelingen voelen zich over het algemeen veilig.

Naast deze positieve punten constateert de ISt tevens een aantal verbeterpunten. Het rapport bevat hierover waardevolle aanbevelingen die ik graag overneem, behoudens de aanbeveling om in de komende oefenjaarplannen ook een oefening op te nemen waarbij de gehele inrichting is betrokken. Ik licht mijn standpunt hieronder toe.

De ISt is van oordeel dat het activiteitenprogramma in beperkte mate voldoet, en beveelt onder meer aan dit programma te evalueren en te kijken naar mogelijkheden om ingesloten vreemdelingen een nuttiger dagbesteding te geven. Zoals de ISt in het rapport meldt, vindt thans een landelijke heroriëntatie plaats op het wenselijke activiteitenprogramma in de detentie- en uitzetcentra. Deze aanbeveling neem ik in dat kader over.

Daarnaast beveelt de Inspectie met het oog op de inzet van relatief minder geschoolde toezichthouders van externe organisaties aan om te investeren in aanvullende trainingen van detentietoezichthouders in agressiebeheersing en de-escalatie van conflicten. Ik neem deze aanbeveling over; met de realisatie hiervan is inmiddels gestart.

Verder beveelt de ISt aan om nader beleid te ontwikkelen om drugs binnen het DC Zaandam te bestrijden, en daarbij te overwegen om de effectiviteit daarvan af en toe steekproefsgewijs door middel van urinecontroles vast te stellen. Deze aanbeveling neem ik over, met dien verstande dat de directeur naast de reguliere celinspecties voortaan ook in individuele gevallen kan besluiten tot het uitvoeren van urinecontroles als er een vermoeden is van aanwezigheid en/of gebruik van drugs. Voorts zijn er richtlijnen voor dagelijkse celinspecties. In het belang van de

orde of veiligheid kan een ingesloten vreemdeling onderzocht worden aan zijn lichaam. Ook voorafgaand of na afloop van bezoek kan een ingesloten vreemdeling aan lichaam en kleding worden onderzocht. Verder kan de directeur bepalen tot onderzoek in het lichaam indien dit noodzakelijk is ter afwending van ernstig gevaar voor de orde en veiligheid in de inrichting, dan wel voor de gezondheid van de betrokkene.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

De ISt beveelt voorts aan om in de komende oefenjaarplannen ook een oefening op te nemen waarbij de gehele inrichting is betrokken. Ik zie geen mogelijkheid om deze aanbeveling over te nemen. De jaarplanning 2010 is in overleg met de Brandweer tot stand gekomen. Er wordt ongeveer 9 keer per jaar samen met de brandweer een oefening gehouden. Het risico op onbeheersbare situaties en onrust binnen de inrichting zijn redenen om geen oefening op te nemen waarbij de gehele inrichting betrokken wordt.

Ons kenmerk
5639997/10/DSP

Tot slot beveelt de Inspectie zowel het DC Zaandam als de Commissie van Toezicht aan om verdere mogelijkheden te bezien om de beklagprocedure en de wederhoorreactie van de inrichting te versnellen, alsmede om de verschillende processtappen in de beklagprocedure te monitoren. In overleg met de Commissie van Toezicht zal worden bezien op welke wijze aan deze beide aanbevelingen uitvoering zal worden gegeven.

De Staatssecretaris van Justitie,